

TYÖPERUSTEINEN MAAHANMUUTTO

SUOMEN ON AKTIIVISESTI HOUKUTELTAVA ULKOMAALAISIA TYÖNTEKIJÖITÄ. EU:N JA ETA-ALUEEN ULKOPUOLISTEN TYÖNTEKIJÖIDEN SAATAVUUSHARKINNASTA ON LUOVUTAVA.

Työperusteinen maahanmuutto on välttämättömyys, jotta yrityksille riittää henkilöstöä ja hyvinvointivaltion rahoi-

tus voidaan turvata. Väestön ikääntymisen seurauksia ei pystytä helpottamaan ilman merkittävästi nykyistä suurempaa työperusteista maahanmuuttoa. Tulevaisuuden menestyksemme riippuu osaamisesta. Suomen on houkuteltava huippuosaamista ja ammattilaisia myös ulkomailta.

TYÖLUPAPROSESSIT ON SAATAVA SUJUVIKSI, KÄSITTELYAJAKSI KUUKAUSI

SUJUVAT LUPAPROSESSIT OVAT YKSI KEINO HOUKUTELLA AKTIIVISESTI OSAAJIA ULKOMAILTA.

Työteon perusteella myönnettävien oleskelulupien käsittelyajat ovat venyneet kestävämmiksi. Useat hakijat joutuvat odottamaan työlupaa tällä hetkellä 6–8 kuukautta. Lupaprosessit on viipymättä sujuvoitettava asiakaslähtöisiksi digitalisaatiota hyödyntäen. Työhön perustuvien oleskelulupien käsittelyajaksi on saatava kuukausi. Kansainvälisten työntekijöiden ja yritysten viranomaispalvelut on tehtävä saataviksi yhdeltä luukulta.

RATKAISU

- Työlupien käsittelyajoille kuukauden palvelulupaus ensisijaisesti menettelyjä kehittämällä ja sujuvoittamalla.
- Kehitetään sähköistä asiointia niin, että työlupaprosessit ovat tehokkaampia ja asiakaslähtöisempiä.
- Sujuvoitetaan lupaprosessin palvelupolku ja ratkaistaan pullonkaulat.
- Parannetaan yhteistyötä viranomaisten välillä ja otetaan käyttöön hallinnonalat ylittävä prosessin johtaminen ja seuranta.
- Vakiinnutetaan ja laajennetaan pääkaupunkiseudulla toimiva International House -palvelu valtakunnalliseksi, yhden luukun palveluksi ja liitetään palveluun mukaan myös Maahanmuuttovirasto ja poliisi.

2

EU:N JA ETA-ALUEEN ULKOPUOLELTA TULEVIEN TYÖNTEKIJÖIDEN SAATAVUUSHARKINNASTA ON LUOVUTTAVA

SAATAVUUSHARKINNASTA LUOPUMINEN HELPOTTAISI YRITYSTEN PULAA OSAAVASTA TYÖVOIMASTA SEKÄ PARANTAISI TYÖLLISYYTTÄ.

Saatavuusharkinnalla tarkoitetaan käytäntöä, jossa selvitetään ennen oleskeluluvan myöntämistä EU:n ja ETA-alueen ulkopuolelta tulevalle työntekijälle, onko työmarkkinoilla Suomessa tai EU-alueella jo saatavilla sopivaa työvoimaa kyseiseen tehtävään.

Ammattinimikkeisiin perustuva lupajärjestelmä on aikansa elänyt. Yritykset tietävät viranomaisia paremmin osaa- mistarpeet, joita yrityksissä eri puolilla maata on. Saatavuusharkinnasta luopuminen avaisi yrityksille mahdollisuuden etsiä nopeampia ratkaisuja työvoimapulaan, parantaisi työllisyyttä sekä auttaisi taloutta kasvamaan.

Saatavuusharkinnasta luopuminen olisi Suomelle kilpailuetu, joka lisäisi maamme houkuttelevuutta ulkomaalaisten osaajien silmissä.

RATKAISU

- Poistetaan EU:n ja ETA-alueen ulkopuolelta tulevien henkilöiden työhön perustuviin oleskelulupiin liittyvä saatavuusharkinta.
- Saatavuusharkinnan poistamiseen liittyvät uhkakuvat ovat liioiteltuja, mutta tarvittaessa mahdollisiin lieveilmiöihin voitaisiin puuttua osoittamalla resursseja jälkivalvontaan, nykyisen pitkän ja byrokraattisen ennakkokäsittelyn sijaan.

HOUKUTELLAAN ULKOMAALAISIA OSAAJIA MYÖNTÄMÄLLÄ PYSYVIÄ OLESKELULUPIA

3

MYÖNNETÄÄN SUOMESSA TUTKINTOON VALMISTUVILLE ULKOMAALAISILLE OPISKE- LIJOILLE PYSYVÄ OLESKELULUPA.

Ulkomaalaisia osajia on ryhdyttävä houkuttelemaan Suomeen tarjoamalla tietyille ammattiryhmille pysyviä oleskelulupia, jotka eivät edellytä valmiina olevaa työpaikkaa. Tätä samaa käytäntöä tulee soveltaa ulkomaalaisiin opiskelijoihin, jotka suorittavat Suomessa tutkinnon. Näille opiskelijoille on tarjottava valmistumisen yhteydessä pysyvä oleskelulupa.

Huippuosajia, jotka edustavat erityisen suuren työvoimapulan aloja, pitäisi houkutella maahan myös verotukseen liittyvillä kannusteilla. Myös valmistuvia ulkomaalaisia opiskelijoita voitaisiin kannustaa jäämään Suomeen töihin kannusteiden avulla.

Suomea on aktiivisesti markkinoitava kansainvälisesti esimerkiksi mainoskampanjoiden ja mielikuvamarkkinoinnin avulla. Ulkomaalaisten houkuttelemiseen vaatii myös, että yhteiskuntamme muuttuu avoimemmaksi ja kansainväliemmäksi.

RATKAISU

- Myönnetään tietyille ammattiryhmille ja huippuosajille, joista Suomessa on erityisen suuri pula, pysyviä oleskelulupia ilman valmiina olevaa työpaikkaa.
- Houkutellaan näitä ryhmiä myös verotukseen liittyvien kannusteiden avulla, esimerkiksi tarjoamalla heille ensimmäisen työvuoden aikana verohelpotus, joka kompensoisi Suomeen muuttamisesta aiheutuneita kuluja.
- Myönnetään Suomessa tutkintoon valmistuville ulkomaalaisille opiskelijoille automaattisesti pysyvä oleskelulupa.
- Kannustetaan ulkomaalaisia opiskelijoita jäämään Suomeen töihin esimerkiksi tarjoamalla korkeakouluopintojen lukukausimaksuille verovähennysoikeus, joka on käytettävissä valmistumisen jälkeen.
- Jatketaan Talent Boost -hanketta.
- Lisätään viranomaispalveluiden saatavuutta englanninkielellä.
- Perustetaan lisää kansainvälisiä kouluja.

4

KOTOUTETAAN JO MAASSA OLEVAT ULKOMAALAISET TYÖELÄMÄLÄHTÖISESTI

HELPOITETAAN OPPISOPIMUKSEN KÄYTTÖÄ MAAHANMUUTTAJIEN KOULUTTAMISESSA SEKÄ LISÄTÄÄN ENGLANNINKIELISTÄ OPETUSTA AMMATTIOPPILAITOKSISSA.

Suomeen tulleiden turvapaikanhakijoiden työllistymistä ja kotouttamista on nopeutettava. Pakollisista odotusajoista on luovuttava ja välitön perehdyttäminen suomalaiseen työelämään, yhteiskuntaan ja kieleen on aloitettava jo vastaanotto-keskuksissa.

RATKAISU

- Luovutaan turvapaikanhakijoiden kolmen kuukauden pakollisesta odotusajasta ennen kuin turvapaikanhakija voi työskennellä avoimilla työmarkkinoilla.
- Mahdollistetaan oppisopimuksen käyttö osana työelämälähtöistä kotouttamista porrastamalla oppisopimuksen palkkaus niin, että se huomioi opiskelijan osaamisen ja tuottavuuden.
- Lisätään englanninkielistä muunto- ja täydennyskoulutusta ammattioppilaitoksissa.
- Kannustetaan maahanmuuttajia yrittäjyyteen.

